

Startside>Anlæggelse af retssag>Hvor og hvordan>Sådan anlægges du en sag

Den originale sprogudgave af denne side [fr](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Swipe to change

engelsk

Sådan anlægges du en sag

Belgien

1 Er det nødvendigt at gå til en domstol, eller er der en anden mulighed?

Alternative konfliktløsningsmetoder kunne anvendes hyppigere (se faktabladet om "alternativ konfliktløsning").

2 Er der en frist for, hvornår sagen skal anlægges?

Fristen for at indbringe en sag for retten afhænger af den enkelte sag. Spørgsmål om frister kan besvares af en advokat eller af en afdeling, der oplyser borgerne om adgang til klage og domstolsprøvelse.

3 Er det en domstol i denne medlemsstat, som jeg skal gå til?

Se faktabladet "[Retternes kompetence](#)".

4 Hvilken domstol i denne medlemsstat skal jeg i givet fald gå til i betragtning af, hvor jeg bor, hvor modparten bor, eller andre forhold, der kan have betydning for, hvor sagen skal anlægges?

Se faktabladet "[Retternes kompetence – Belgien](#)".

5 Hvilken type domstol skal jeg gå til i denne medlemsstat i betragtning af sagens art og det beløb, det drejer sig om?

Se faktabladet "[Retternes kompetence – Belgien](#)".

6 Kan jeg selv gå til en domstol, eller skal jeg gå via en mellemmand, f.eks. en advokat?

Ifølge artikel 728, stk. 1, i retsplejeloven (*Gerechtig Wetboek*) skal parterne i princippet møde personligt frem eller repræsenteres ved en advokat. Med undtagelse af sager, der behandles ved kassationsdomstolen (*Hof van Cassatie*) (retsplejelovens artikel 478 og 1080), kan parterne derfor møde personligt frem for de almindelige domstole og selv afgive deres udsagn og svarskrift. Det er imidlertid tilladt retten at fratage parterne denne mulighed, hvis retten finder, at parterne ikke formår at fremstille sagen på rette måde eller fyldestgørende som følge af deres temperament eller manglende erfaring (retsplejelovens artikel 758).

De parter, der vælger ikke at indbringe sagen personligt for retten, kan antage en advokat.

Juridiske personer, som f.eks. handelsselskaber, kan kun møde personligt frem (dvs. repræsenteret ved de kompetente organer som mellemmand) eller repræsenteres ved en advokat. Det er dem ikke tilladt at benytte den undtagelse, der er beskrevet detaljeret i det nedenstående, og som er fastsat i retsplejelovens artikel 728, stk. 2.

Ifølge retsplejeloven er det i princippet forbeholdt advokater at repræsentere parterne ved retten. Det fremgår af retsplejelovens artikel 440, at denne eneret på at repræsentere parterne, som er en særlig rettighed, omfatter retten til at henvende sig til domstolene, til at give møde for retten og til at lade sig forsvare ved en tredjepart. Medlemmer af advokatsammenslutningen har ligeledes eneret til at underskrive ensidige begæring, medmindre andet er fastsat i loven (retsplejelovens artikel 1026, stk. 5).

Ved kassationsdomstolen (*Hof van Cassatie*) er det et lovkrav, at den advokat, der intervenerer, er advokat med møderet for kassationsdomstolen. Dette krav finder ikke anvendelse på den civile part i straffesager (retsplejelovens artikel 478).

Loven indeholder imidlertid en række undtagelser til det princip, der er fastsat i retsplejelovens artikel 728, om at parterne skal give personligt møde eller repræsenteres ved en advokat ved indbringelsen af sagen for retten og herefter (retsplejelovens artikel 728, stk. 1 og 2).

Retten til at repræsentere en part i sagen omfatter ligeledes retten til at anlægge sag.

Med hensyn til retten i civile sager, handelsdomstolen og arbejdsdomstolen kan parterne ikke blot lade sig repræsentere ved en advokat, men ligeledes ved deres ægtefælle eller en slægtning i direkte linje eller ved en person, som den pågældende part er beslægtet med ved ægteskab, forudsat at der foreligger en fuldmagt dertil, som accepteres af retten (retsplejelovens artikel 728, stk. 2).

For så vidt angår arbejdsdomstolen forholder det sig således (retsplejelovens artikel 728, stk. 3):

Arbejdstageren (lønmodtageren eller operatøren) repræsenteres ved en befuldmægtiget fra en repræsentativ lønmodtagerorganisation (fagforeningsrepræsentant), der er i besiddelse af en skriftlig fuldmagt. Denne fagforeningsrepræsentant kan udøve enhver handling, der henhører under dennes repræsentationsbeføjelser på vegne af den pågældende lønmodtager, kan henvende sig til retten og kan modtage enhver form for kommunikation med hensyn til sagen og afgørelsen af denne.

Selvstændige erhvervsdrivende kan ligeledes repræsenteres af en befuldmægtiget fra en repræsentativ organisation for selvstændige erhvervsdrivende i tvister vedrørende deres egne rettigheder og pligter som selvstændige erhvervsdrivende eller som handicappede personer.

I sager vedrørende anvendelsen af loven af 7. august 1974 om gennemførelsen af retten til et eksistensminimum og i sager om anvendelsen af den organiske lov af 8. juli 1976 om offentlige centre for social velfærd (*openbare centra voor maatschappelijk welzijn – OCMW*) kan den pågældende part ligeledes bistås af eller repræsenteres ved en befuldmægtiget fra en social organisation, der repræsenterer interesser, som vedrører de i lovgivningen omhandlede personer.

Ud over de anførte undtagelser findes der en række lovbestemte undtagelser vedrørende forældremyndigheden over og bortførelse af børn.

Disse undtagelser vedrører især sager, der er anlagt under henvisning til:

Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om civile aspekter af internationale bortførelser af børn, som indeholder bestemmelser om tilbagegivelse af barnet, iagttagelse af retten til forældremyndighed eller samværsret og tilrettelæggelse af samværsordninger, hvorom der er truffet afgørelse i et andet land, den europæiske konvention af 20. maj 1980 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed og om reetablering af forældremyndigheden over børn.

I disse sager kan sagsøger repræsenteres ved anklagemyndigheden (retsplejelovens artikel 1322d), hvis sagsøger har indgivet begæring til den centrale myndighed.

Proceduren for at fastslå, hvorvidt en person kan føre sin sag alene, eller om advokatbistand er påkrævet, er blevet beskrevet generelt i det ovenstående.

Der skal ligeledes sondres mellem de måder, hvorpå en sag kan indbringes for retten.

Der er ifølge belgisk lovgivning mange måder, hvorpå man kan anlægge en sag. En sag kan anlægges ved udtagelse af en stævning, ved frivilligt fremmøde, ved parternes fælles begæring eller ved en ensidig begæring (se nedenfor). En sag anlægges ved, at der indgives en begæring, dvs. et søgsmål til forsvar af egne rettigheder. Dette foregår normalt ved, at en af rettens embedsmænd forkynder en stævning.

I princippet anlægges der sag ved, at en af rettens embedsmænd forkynder en meddelelse, hvori den pågældende part tilsiges at give møde i retten (retsplejelovens artikel 700). Frivilligt fremmøde, parternes fælles begæring og den ensidige begæring er undtagelser til denne hovedregel.

Det fremgår af nedenstående tabeller, hvem der udfører de forskellige handlinger, og hvorvidt der er advokattvang, idet der tages højde for den måde, hvorpå sagen anlægges.

Ansvarlig for handlingen, afhængig af den måde, hvorpå sagen anlægges:

Måde, hvorpå sagen anlægges:

Ansvarlig for handlingen

Stævning (retsplejelovens artikel 727 til og med artikel 730)

Sagsøger (eller dennes advokat) anmoder af rettens embedsmænd om at forkynde stævningen.

Frivilligt fremmøde (retsplejelovens artikel 706)

Sagens parter (eller deres advokater) giver møde i retten.

Parternes fælles begæring (retsplejelovens artikel 1034a-e)

Sagsøger (eller dennes advokat) anlægges sagen.

Ensidig begæring (retsplejelovens artikel 1025 til og med artikel 1034)

Sagsøger (eller dennes advokat).

Repræsentation ved en advokat eller ikke repræsentation ved en advokat, afhængig af den måde, hvorpå sagen anlægges:

Måde, hvorpå sagen anlægges:

Repræsentation ved en advokat

Stævning

Intervention mulig, men ikke obligatorisk.

Frivilligt fremmøde

Skriftlig anmodning om svarskrift

Ensidig begæring

Obligatorisk intervention med henblik på underskrivelse af begæring [1]: Medmindre andet er udtrykkeligt anført, kan begæringen kun indgives af en advokat (retsplejelovens artikel 1027, stk. 1)

Handlingens indhold afhænger af den måde, hvorpå sagen anlægges:

Den mest almindelige måde, hvorpå en sag anlægges, er ved hjælp af en stævning, og der er ingen begrænsninger med hensyn til emne.

Parterne kan indgive en fælles begæring (retsplejelovens artikel 1034a til og med 1034e) i en række sager, der er fastsat i loven. De væsentligste bestemmelser i forbindelse med anlæggelsen af en sag ved, at parterne indgiver en fælles begæring, er retsplejelovens artikel 704, 813, 1056, stk. 2, 1193a, 1320, 1344a, 1371a og 1454, stk. 2, og artikel 228, 331, 331a, 340f og 487b i civillovbogen (*Burgerlijk Wetboek*).

Disse bestemmelser omhandler især:

frivilligt fremmøde,

visse former for salg af fast ejendom,

underholdsbidrag (begæring om tildeling, forøgelse, nedsættelse eller ophævelse af underholdsbidrag),

begæring vedrørende leasingaftaler/lejekontrakter,

foreløbigt budget i forbindelse med arrest.

En sag anlægges ved, at der bliver indgivet en anmodning til justitskontoret, eller ved, at der bliver sendt en anmodning pr. anbefalet post til justitskontoret.

Justitskontoret tilsiger parterne at give møde i retten på en dato, hvor der er berammet et retsmøde.

Der kan alene indgives en ensidig begæring (retsplejelovens artikel 1025 til og med artikel 1034) i de tilfælde, der er specifikt fastsat i loven, herunder især i retsplejelovens artikel 584, 585, 588, 594, 606, 708, 1149, 1168, 1177, 1186 til og med 1189, 1192 og 1195. Denne procedure anvendes ligeledes i sager, hvor der ikke kan gennemføres en kontradiktorisk sagsbehandling, da der ikke er en modpart.

Den ensidige begæring anvendes derfor hovedsagelig i ensidige sager, f.eks. i sager af absolut nødvendighed.

Den ensidige begæring skal underskrives af en advokat, medmindre andet er fastsat i loven, idet den ellers er ugyldig.

Følgelig er der i princippet advokattvang i de tilfælde, hvor en sag bliver anlagt ved, at der indgives en ensidig begæring.

Hvis sagen omhandler en genstand, der henhører under disse domstoles kompetence, kan parterne frivilligt give møde (frivilligt fremmøde) for følgende domstole:

domstolen i første instans,

arbejdsdomstolen,

handelskammeret,

retten i civile sager,

polittdomstolen i civile sager.

Ved frivilligt fremmøde skal de parter, der anmoder om en afgørelse, underskrive deres erklæring under en redegørelse udarbejdet af retten.

Alle tvistemål kan indbringes for den kompetente ret på denne omkostningsbesparende og tidsbesparende måde.

7 Hvem skal jeg helt konkret henvende mig til for at anlægge en sag? Skal jeg henvende mig direkte til domstolen, til det lokale dommerkontor eller til en anden myndighed?

Enhver, der ønsker at indbringe en sag for retten, kan henvende sig til rettens modtagelseskantor eller justitskontor.

Hvis det dokument, hvormed en sag bliver anlagt, er en stævning, sørgeren af rettens embedsmænd for, at stævningen bliver forkyndt, og en af rettens embedsmænd anmoder justitskontoret om efter forkyndelsen at registrere på retslisten, at vedlagte originaldokument eller, hvor dette er relevant, genpart af stævningen er forkyndt (retsplejelovens artikel 718). Rettens justitskontor fører et register (retsbogen) over alle sagerne. Indførelser i retsbogen er kun gyldige, hvis de foretages senest dagen før den dato, hvorpå det i stævningen omhandlede retsmøde er berammet. Den overordnede retsbog er offentligt tilgængelig (retsplejelovens artikel 719). Sagsøgte kan derfor kontrollere, om den genstand, hvorom han/hun er blevet indstævnet, er blevet indført i den overordnede retsbog.

Ved frivilligt fremmøde anmoder parterne eller deres advokater justitskontoret om at indføre sagen i retsbogen.

Parternes fælles begæring indgives i så mange eksemplarer, som der er interesserede parter, til justitskontoret eller sendes af sagsøger eller dennes advokat til justitssekretæren pr. anbefalet brev (retsplejelovens artikel 1034d).

Advokaten sender en ensidig begæring i to eksemplarer til den ret, som anmodes om at træffe en afgørelse i sagen. Den registreres ligeledes på justitskontoret (retsplejelovens artikel 1027).

8 På hvilket sprog skal jeg indgive stævning? Kan jeg gøre det mundtligt, eller skal det gøres skriftligt? Kan jeg gøre det pr. fax eller e-mail?

Med hensyn til proceduresprog henvises der til loven af 15. juni 1935 om brug af sprog i retssager (offentliggjort i Moniteur belge/Belgisch Staatsblad den 22. juni 1935). Denne lov omhandler brug af sprog i Belgien i retten i civile sager og i handelsdomstolen.

I princippet afhænger proceduresproget af den kompetente rets geografiske beliggenhed. Ifølge lovens artikel 42 er der tre sprogregioner, nemlig den fransksprogede, den nederlandsksprogede og den tysksprogede region. Der er også den tosprogede byregion Bruxelles (fransk/nederlandsk), der i lovgivningsmæssig sammenhæng omfatter følgende kommuner: Anderlecht, Auderghem, Berchem-Sainte-Agathe, Bruxelles, Etterbeek, Evere, Forest, Ganshoren, Ixelles, Jette, Koekelberg, Molenbeek-Saint-Jean, Saint-Gilles, Saint-Josse-ten-Noode, Schaerbeek, Uccle, Watermael-Boitsfort, Woluwé-Saint-Lambert og Woluwé-Saint-Pierre.

I visse situationer kan en sag imidlertid anlægges ved en ret med andet proceduresprog. I visse situationer kan der anmodes om ændring af proceduresprog, hvilket i princippet skal ske ved retssagens begyndelse.

Påstandens ordlyd: En påstand, der forkyndes i form af en stævning, indgives i form af fælles begæring fra parterne eller en ensidig begæring, skal udarbejdes skriftligt og skal overholde visse procedurekrav. Når sagen er blevet indført i rettens overordnede retsbog, opretter justitskontoret en sag. Disse sagsakter tilsendes den ret, der skal behandle sagen, og hvis det drejer sig om en appel til en domstol i anden instans, eller en sag, der forelægges kassationsdomstolen, sendes sagsakterne ligeledes til den højere rets justitskontor.

Det er på indeværende tidspunkt ikke muligt at indgive en sag pr. fax eller e-mail.

9 Findes der særlige blanketter, som skal bruges, når man vil anlægge sag? Hvis ikke, hvordan gøres det så? Hvilke oplysninger skal gives?

Loven indeholder ingen bestemmelser om fortrykte blanketter til anlæggelse af retssager. Et søgsmål skal imidlertid indeholde en række oplysninger, og søgsmålet er efter loven ugyldigt, hvis disse oplysninger ikke anføres.

En stævning, parternes fælles begæring og en ensidig begæring skal opfylde en række lovbestemte krav, der er fastsat i retsplejeloven, og er i modsat fald ugyldig. Disse elementer, der skal være indeholdt, omhandler hovedsagelig personlige oplysninger om de involverede parter, søgsmålets genstand, angivelsen af den kompetente ret og datoen for retsmødet.

Stævningen skal derfor bl.a. indeholde følgende oplysninger (retsplejelovens artikel 43 og 702):

en af rettens embedsmænds underskrift,

sagsøgers efternavn, fornavn(e) og bopælsadresse,

den indstævnte persons (sagsøgtes) efternavn, fornavn(e) og bopælsadresse, eller nuværende opholdssted, hvis der ikke er en fast bopæl,

sagens genstand og et kort resumé af de i sagen nedlagte påstande,

en angivelse af den ret, ved hvilken sagen er anlagt,

dato, måned, år og sted for forkyndelse af stævningen,

præcise oplysninger om sted, dato og tidspunkt for retsmødet.

Parternes fælles begæring (retsplejelovens artikel 1034b) skal indeholde følgende oplysninger:

dato, måned og år,

sagsøgers efternavn, fornavn, beskæftigelse og bopælsadresse og, hvor dette er relevant, titel og optagelse i erhvervs- eller handelsregistret,

den indstævntes (sagsøgtes) efternavn, fornavn, bopælsadresse og, hvor dette er relevant, titel,

sagens genstand og et kort resumé af de i sagen nedlagte påstande,

en angivelse af den ret, ved hvilken sagen er anlagt,

sagsøgers (eller dennes advokats) underskrift.

En ensidig begæring skal indeholde følgende oplysninger (retsplejelovens artikel 1026):

dato, måned og år,

sagsøgers efternavn, fornavn, beskæftigelse og bopælsadresse og, hvor dette er relevant, sagsøgers juridiske repræsentanters efternavn, fornavn,

bopælsadresse og titel,

sagens genstand og et kort skitsering af de i sagen nedlagte påstande,

en angivelse af den ret, der skal behandle sagen,

den pågældende parts advokats underskrift, medmindre andet er fastsat i lovgivningen.

I tilfælde af frivilligt fremmøde i første instans (i domstolen i første instans, arbejdsdomstolen, handelsdomstolen, retten i civile sager eller politidomstolen i forbindelse med civile sager) udarbejder retten en redegørelse om parternes sagsfremstilling med henblik på en dom. Denne redegørelse underskrives nederst på siden af parterne ifølge retsplejelovens artikel 706.

10 Skal der betales retsafgifter? Hvornår skal de i givet fald betales? Skal advokaten betales med det samme ved stævningens indgivelse?

Der skal betales retsgebyr. De omkostninger, der vedrører retssagen, omfatter især stempelafgift, administrationsgebyr og registreringsgebyr, sagsomkostninger og retsgebyrer i forbindelse med retssager samt gebyrer for en genpart af kendelsen (retsplejelovens artikel 1018).

Sagsøger erlægger registreringsgebyret ved anlæggelsen af sagen. Administrationsgebyret omfatter et gebyr for indførelsen i retsbogen, et gebyr for udarbejdelsen af dokumenter og et gebyr for bekræftede kopier. Ifølge retsplejelovens artikel 1017 vil omkostningerne i princippet blive pålagt den tabende part i den endelige afgørelse, hvor dette naturligvis er relevant. Det er tilladt retten at udsætte afgørelsen om sagsomkostningerne. I så fald vil omkostningerne blive fordelt af den ret, der afsagde dommen, på begæring af en af parterne.

Advokatsalærer og -honorarer er ikke medregnet i sagsomkostningerne. Disse omkostninger fastsættes efter indbyrdes aftale mellem advokaten og dennes klient. Hver af parterne skal derfor betale deres egen advokats salær og honorarer.

Den tabende part kan blive pålagt at betale en lovbestemt andel af modpartens udgifter til juridisk repræsentation (retsplejelovens artikel 1018 og 1022). Det drejer sig om et engangsbeløb i form af et bidrag til den vindende parts advokatsalær og et honorar, der er baseret på salæret. Størrelsen af dette honorar, der er baseret på salæret, og den måde, hvorpå det beregnes og fordeles, er fastsat i kongeligt dekret af 26. oktober 2007.

11 Kan jeg få retshjælp?

(faktabladet "Retshjælp")

12 Hvornår betragtes min sag som anlagt? Modtager jeg en bekræftelse fra myndighederne om, hvorvidt min sag er korrekt anlagt?

Sagen er faktisk anlagt på det tidspunkt, hvor den er blevet indført i den overordnede retsbog, og det gælder også, når det drejer sig om frivilligt fremmøde. Sager, der er baseret på en begæring, og sager om foreløbige forholdsregler indføres i en særlig retsbog, hvori det faktisk fastslås, at sagen er anlagt.

De involverede parter modtager ingen bekræftelse, men kan gennemse den overordnede retsbog for at sikre, at sagen er blevet indført i retsbogen. Når sagen er blevet indført i retsbogen, påhviler det retten at afsige kendelse i sagen.

13 Modtager jeg udførlige oplysninger om sagens videre forløb (f.eks. om, hvornår jeg skal møde i retten)?

Generelt orienterer den pågældende parts advokat om sagsforløbet, hvis parten er repræsenteret ved en advokat. Der kan også indhentes oplysninger fra justitskontoret ved den ret, der behandler sagen. En stævning indeholder ligeledes oplysninger om datoen for retsmødet og om, hvilken ret der behandler sagen.

I første fase gives der specifikke oplysninger om det indledende retsmøde.

I forbindelse med en stævning underretter en af rettens embedsmænd sagsøger om datoen for det indledende retsmøde, der udgør den første fase i behandlingen af sagen.

Når det drejer sig om parternes fælles begæring eller frivilligt fremmøde, underrettes parterne af justitssekretæren.

Der afholdes intet retsmøde i forbindelse med ensidige begæring. Sagsøger kan imidlertid tilsiges af justitssekretæren, såfremt dommeren ønsker at stille nogle spørgsmål.

I den anden fase forberedes sagen til behandling ved retten. Parterne skal inden udløbet af en lovbestemt frist (retsplejelovens artikel 747, stk. 1) fremlægge dokumenter og konklusioner (skriftlige påstande og indsigelser). Hvis disse frister bliver overskredet, kan der pålægges sanktioner i henhold til retsplejelovens artikel 747, stk. 2.

Når sagen er klar til behandling og til proceduren, anmoder parterne om berømmelse af et retsmøde. Tidsrummet for berømmelse af retsmødet afhænger af rettens arbejdsbyrde og den tid, der kan afsættes til behandlingen af sagen. Som følge af proceduremæssige aspekter, der opstår i nogle tilfælde (vurderinger, høring af parterne, vidneforklaringer osv.), kan det være vanskeligt på forhånd at fastsætte en samlet varighed af sagsbehandlingen. Sagen kan trods alt blive afbrudt eller udsat eller sågar annulleret som følge af processuelle spørgsmål.

Ved retsmødets afslutning afsluttes drøftelserne, og retten foretager en bedømmelse af sagen. Ifølge retsplejelovens artikel 770 skal retten i princippet afsige kendelse i sagen senest en måned efter sagens behandling ved retten.

Sidste opdatering: 12/11/2015

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.